

en Instantis og en Betænkelse dertimod, naar man gjorde opmærksom paa: ja, den hele Lov er dog kun en foreløbig Ordning af nogle enkelte Forhold angaaende de hidtil ikke anerkjendte Partier; det kan altsaa neppe være dens Hensigt, om end Noget i den synes at pege hen derpaa, at gjøre Indgrib i den Frihed, der hidtil har været i Folketirken. Og, saasnart jeg har gjort opmærksom paa dette, skal jeg bede om Tilladelse til endnu at fremhæve, hvorfor jeg, trods de Grunde, jeg, som anført, kunde have til at lade det fare og til at flygte fra Slaget, endnu gjør dette Forsøg. Det er nemlig, fordi jeg selv paa dette Standpunkt bevarer, vistnok ikke nogen varm Begjæring for den Lov, der foreligger, men dog nogen Interesse for den paa Grund af dens Diemed, dog et Dnske om, at den ikke maatte gaae under, og altsaa ogsaa et Dnske om, at den maatte blive saa gunstig, som den ved denne lille Endring, efter min Overbeviisning, dog endnu kunde blive. Jeg vil nemlig, som borgerlig Ven af alle dem, der have nogen religiøs Overbeviisning, eller der sige sig at have nogen religiøs Overbeviisning, ja, selv som borgerlig Ven af dem, der sige sig at have slet ingen religiøs Overbeviisning, ikke have den sferneste Lod eller Deel med i at formere den store Stats- og Folkegjæld, som i mine Tanker vi have opdyngtet, ved at fastholde trykkende Tyvangs-Bestemmelser imod dem, der havde Grunde til og Overbeviisning for at ville rive sig løs fra det almindelig Anerkjendte i Stats- og Folketirken. Og jeg vil paa den anden Side — som en aandelig Modstander, maaskee ikke nogen farlig Modstander, men man kan ikke strække sig længere end man er — men som en aandelig og afgjort Modstander af alle de Retninger, som nærmest have fremkaldt de Bevægelser, hvorved denne Lov igjen er fremkaldt, af alle de Wildfarelser og det Sværmeri, som har gjort sig gjældende og fremdeles maatte gjøre sig gjældende i vort Fædreland som andetsteds paa det religiøse Gebeet, ikke lade dem beholde den Fordeel, som det i visse Maader er, at de skulle vedblive at lide noget Tryk eller i det Mindste nogen Chicane fra vore Loves Side. Jeg vil ikke lade dem beholde dette saaledes, fordi allerførst det tjener

— de Herrer, som have yttret sig for flige Forholdsregler, ville tilgive, at jeg udtaler det som en bestemt og uafviselig Sandhed! — det tjener uomtvisteligt, efter Historiens Bidnesbyrd, og ogsaa efter, hvad jeg i min lille Kreds selv har seet og oplevet, useilbarlig til deres Udbredelse. Ligesom nemlig overhovedet Tryk og udbortes Forholdsregler i Almindelighed tjener til Udbredelse af de Wildfarelser, de stilles imod, saa det er kun ialtsald, naar de drives til den voldsomste Høide, at de undertiden igjennem Blod synes at kunne standse dem, saaledes tjener det fremfor Alt til Wildfarelsernes Udbredelse, naar — saaledes som, hvis en Lov for deslige Forhold ikke udkommer, Tilfældet vil kunne blive her i Landet — de Wildfarende, foruden at de paa den ene Side have en Mængde Lovbestemmelser imod sig, som, hvis de gjøres gjældende imod dem, maae give dem Skin af Martyrkronens Glans, paa den anden Side have Grundloven for sig, som gjør, at, naar man ogsaa har truet, saa nødes man dog til ikke at slaae til, men at lade det blive, som det kan alligevel. Jeg vil ikke lade dem beholde den Stilling, hvort de ville komme, hvis en Lov for disse Forhold ikke udkommer, fordi det tjener efter mine Tanker for det Andet til at bewirke den yderste Forvirring iblandt dem, da der ikke er noget sikkrere Middel til at holde dem paa et Standpunkt, hvor de gaae fra det ene Sværmeri til det andet, fra den ene Brangdaab til den anden, end netop naar man holder dem i en Tilstand, hvor de med Lovens Sværd over Hovedet ikke kunne komme til en ret Ordning af deres Tilstande, ikke kunne komme til at faae dem ordnede ved dannede Lærere, ikke kunne komme til at træde i et fredeligt og venligt Forhold til andre Religionsbejendere, deres Medborgere omkring i Landet. Og jeg vil endelig ikke lade dem beholde den Stilling, at, naar vi mødes som aandelige Modstandere, at da altid den, som vil føre den Sag, hvilken jeg vil føre, Folketirkens Sag, skal begynde med at rødme og stamme, naar de sige: Staae I ikke der endnu, som de, der ikke trøste sig til at slaae os med aandelige Baaben, og derfor gribe til det legemlige Sværd. Hvem ligner nu Christus, og hvem ligner Christus og Pi-